

При виокремленні у 2000 р. у складі державного бюджету спеціального фонду залишено невирішеними низку питань, пов'язаних із доцільністю та обґрунтованістю такого кроку. У статті названо причини переходу до формування в Україні “двокишенькових” бюджетів, проаналізовано нормативні документи, які визначають засади накопичення й використання коштів спеціального фонду, а також доходи останнього та його структуру в динаміці за 2000–2017 рр. Наголошено на відсутності єдиного підходу до формування й використання доходів цього фонду, що проявляється в систематичному перегляді переліку дохідних джерел, їхньої кількості, нормативів розмежування доходів між загальним і спеціальним фондами, у зміні місця розміщення доходів (“бродінні” між фондами) тощо. Розглянуто логіку розподілу доходів між цими двома фондами, зазначено переваги й ризики використання цільових доходів для фінансування окремих програм і заходів. Оцінено стан виконання планових показників спеціального фонду як за їх загальним обсягом, так і в розрізі окремих складових; показано наявність істотних відхилень фактичних показників бюджету від планових та негативні наслідки цього явища, зокрема недофінансування низки бюджетних програм (при недовиконанні плану), поширення фактів марнотратства, безгосподарності, незаконного використання державних ресурсів, елементарного заморожування бюджетних коштів на бюджетних рахунках в умовах їх фактичного дефіциту (за умов перевиконання плану). Зроблено висновок, що в майбутньому варто відмовитися від широкого використання цільових платежів та залишити у складі доходів спеціального фонду тільки власні надходження бюджетних установ і бюджетні цільові фонди, в т. ч. фонди державного резерву.

Ключові слова: доходи бюджету, загальний фонд, спеціальний фонд, власні надходження бюджетних установ, цільові платежі.

Повний текст статті доступний за посиланням:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=PREF=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Fu

